

Arviointiraportti

Polvijärven varhaiskasvatuksen arviointiraportti 2024-2025

Johdanto

Arvioinnin tavoitteet ja lainsäädännöllinen tausta

Varhaiskasvatuksen arviointi perustuu varhaiskasvatustalakiin (540/2018). Lain 24 §:n mukaan arvioinnin tarkoituksena on turvata lain tavoitteiden toteutuminen, tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä sekä edistää lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin edellytyksiä. Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan tulee arvioida tarjoamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) vastaa ulkoisista arvioinneista ja on laatinut varhaiskasvatuksen laadun indikaattorit, jotka kuvaavat laadukkaana varhaiskasvatuksen ominaisuuksia. Näihin indikaattoreihin perustuu myös kuntatason arviointi. Arvioinnin kohteena ovat sekä rakenteelliset tekijät (esim. palveluiden järjestäminen, henkilöstö- ja lapsiryhmärakenteet, lapsen tuen järjestelyt) että laadulliset tekijät (pedagoginen toiminta).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan arviointi on keskeinen osa varhaiskasvatuksen johtamista ja kehittämistä. Henkilöstön suunnitelmallinen itsearviointi on erityisen tärkeää laadun ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Arviointiprosessin kuvaus

Polvijärvellä varhaiskasvatuksen arvioinnista ja kehittämisestä vastaa varhaiskasvatuspäällikkö. Toimintavuosittain määritellään kuntastrategiaa tukevat arviointiaiheet, jotka pohjautuvat itsearviointeihin, ulkoisiin arviointeihin ja tutkimustietoon. Vahvuudet ja kehittämiskohteet kirjataan kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen vuosisuunnitelmaan (*tulevaisuudessa pedagoginen suunnitelma*).

Arvioinnissa hyödynnetään kansallista varhaiskasvatuksen tietovarantoa (Varda), Karvin tuottamia arviointityökaluja sekä muita valtakunnallisia ja paikallisia tietolähteitä. Arviointi kattaa kuntastrategian tavoitteiden ja talousarvion toteutumisen, sekä kunnan varhaiskasvatukselle määritellyt indikaattorit.

Arviointi on jatkuva prosessi, joka toteutuu eri tasoilla:

- **Kuntatasolla** arvioidaan palveluiden järjestämistä, johtamista, henkilöstöresursseja ja strategisia tavoitteita.

- **Yksikkötasolla** arviointi kohdistuu pedagogiseen toimintaan, oppimisympäristöihin ja toiminnan sisältöihin.
- **Ryhmä- ja yksilötasolla** arvioidaan pedagogisia työtapoja, vuorovaikutusta, ilmapiiriä sekä lasten varhaiskasvatussuunnitelmien ja tuen tavoitteiden toteutumista.

Arvioinnin menetelmiin kuuluvat itsearviointi, pedagoginen dokumentointi, reflektointi, asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta, havainnointi sekä Karvin *Valssi*-varhaiskasvatuksen arviointijärjestelmän hyödyntäminen.

Osallistaminen

Arviointiin osallistuu koko varhaiskasvatuksen henkilöstö eri tasoilla: varhaiskasvatuspäällikkö ja apulaisjohtaja vastaavat kuntatason ja yksikötason arvioinneista, kun taas henkilöstö toteuttaa arviointia ryhmä- ja yksilötasolla.

Lasten näkemyksiä kerätään arjen toiminnan yhteydessä heille soveltuvien menetelmin, kuten havainnoimalla, keskusteluilla ja visuaalisilla työtavoilla. Huoltajilla on mahdollisuus osallistua arviointiin päivittäisissä kohtaamisissa, varhaiskasvatuskeskusteluissa sekä asiakaskyselyissä. Yhteistyötahot osallistuvat arviointiin kyselyiden ja yhteistyötilaisuuksien kautta.

Arvioinnin tulokset kootaan vuosittain raporttiin, jonka pohjalta suunnitellaan seuraavan toimintavuoden kehittämistoimet.

Kunnan varhaiskasvatuksen yleiskuvaus

Polvijärven varhaiskasvatus ja esiopetus ovat keskeinen osa kunnan peruspalveluita. Toiminnan tavoitteena on edistää lasten hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta sekä tukea perheitä kasvatustehtävässä. Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään kunnan omissa päiväkodeissa, perhepäivähoidossa sekä esiopetuksen ryhmissä, joissa painotetaan laadukasta pedagogista toimintaa, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Toiminnan laajuus ja resurssit

Vakituinen henkilöstö

Varhaiskasvatuspäällikkö 1

Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja 1

Varhaiskasvatuksenopettaja 15

Varhaiskasvatuksen sosionomi 3

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat 14

Päiväkotiapulainen 1

Perhepäivähoitaja 1

Kuntastrategian ja talousarvion keskeiset tavoitteet varhaiskasvatuksessa

Polvijärven kuntastrategia 2024 painottaa laadukkaita peruspalveluita, digitalisaation kehittämistä ja ammattimaista viestintää. Vuosisuunnitelman mukaisesti varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa kehitetään erityisesti:

1. Varhaista tukea, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä vahvuusperustaista pedagogiikkaa ja osallisuutta.

- a. Toimenpiteet: Pedagogisen vuosikellon käyttö, oman työn reflektointityökalu, toimivat palaverikäytännöt ja koulutukset, yksikkökohtaiset tasa-arvosuunnitelmat, lasten ja huoltajien osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin.
- b. Mittarit: Läheisyydenkehä-arvioinnit, tiimien viikoittaiset pedagogiset arviot, ryhmä- ja lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat (vasut), vuosisuunnitelmien arvioinnit sekä lapsille ja huoltajille suunnatut kyselyt.

2. Digitalisaation ja mediakasvatuksen kehittämistä.

- a. Toimenpiteet: Mediakasvatussuunnitelman systemaattinen hyödyntäminen, henkilöstön koulutus digilaitteiden ja materiaalipankkien käyttöön, Pedanet-sivujen kehittäminen käyttäjäystävällisiksi ja Teamsin käytön laajentaminen.
- b. Mittarit: Henkilöstölle ja huoltajille suunnatut kyselyt, palaute Pedanet-sivujen käytettävyydestä sekä sähköpostin määrän väheneminen Teamsin käytön myötä.

3. Ammattimaista viestintää ja tiedon jakamista.

- a. Toimenpiteet: Yksiköiden ja seudullisen yhteistyön vahvistaminen, toiminnan ja arviointien näkyväksi tekeminen Pedanet-sivuilla saavutettavuus huomioiden.
- b. Mittarit: Työntekijöille ja huoltajille suunnatut kyselyt, vasukeskustelut, esihenkilöarvioinnit ja kehityskeskustelut.

Arviointimallin indikaattorit kuntatasolla

Varhaiskasvatuksen arviointi perustuu useisiin mittareihin, jotka seuraavat sekä toiminnan laatua että kuntastrategian toteutumista:

- **Läheisyydenkehä-arvioinnit**
- **Tiimien viikoittaiset pedagogiset arvioinnit** (toiminnan jatkuva kehittäminen)
- **Ryhmä- ja lapsikohtaiset vasut sekä vuosisuunnitelmien arvioinnit**
- **Kyselyt huoltajille ja lapsille** (osallisuuden ja tyytyväisyyden arviointi)
- **Henkilöstö- ja huoltajakyselyt mediakasvatuksesta ja viestinnästä**
- **Pedanet- ja Teams-käytön seuranta**
- **Esihenkilöarvioinnit ja kehityskeskustelut** (ammattillinen kehittyminen ja viestintä)

Arvioinnin painopistealueet toimintavuodelta 2024-2025

Varhainen tuki

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus varhaiskasvatuksessa

Media- ja teknologiakasvatus ja Digitalisaation kehittäminen varhaiskasvatuksessa

Osallistaminen ja aktiivinen toimijuus

Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Arvioinnin tulokset suhteessa kuntastrategiaan ja talousarvioon

Pienryhmätoiminta osoittautui vahvuudeksi, sillä se vastasi lasten yksilöllisiin tuen tarpeisiin ja oli motivoivaa sekä dokumentoitua, mikä mahdollisti yksilöllisen tuen jatkumon myös ilman varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) läsnäoloa.

Arviointimenetelmiä, kuten Lukimat- ja Kettutestejä, hyödynnettiin soveltuvasti eri ikäisillä lapsilla, mikä tuki laadukasta tuen suunnittelua. Lasten osallisuus toteutui laajasti esim. hyimiö- ja peukkuarvioinnein, keskusteluin ja toiveiden huomioimisella. Huoltajat kokivat yhteistyön toimivaksi ja osallistuivat aktiivisesti yhteisiin tilaisuuksiin.

Vahvuuspedagogiikkaa otettiin käyttöön monipuolisesti esimerkiksi vahvuusvaristen, korttien ja keskustelujen avulla, ja lasten vahvuuksia nostettiin esiin.

Toimintaympäristön ilmapiiri oli sensitiivinen ja kunnioittava, tunne- ja kaveritaitojen tukeminen oli arjen keskiössä ja MiniVerso-malli toimi ristiriitatilanteiden ratkaisussa. Veojen ja muun henkilöstön yhteistyö on ollut tiivistä Sotkuman ja kirkonkylän päiväkodeissa, mikä sujuvoitti tuen tarpeiden konsultointia.

Kehittämiskohteina korostuivat vahvuuspedagogiikan käytön yhtenäistäminen ja vuorovaikutuksen systemaattinen arviointi, lasten omien arviointien rutiininomaisuuden lisääminen vasujen yhteydessä sekä huoltajaviestinnän vahvistaminen erityisesti varhaisen tuen prosesseista. Henkilöstö koki ryhmävasun

käytön kankeaksi, minkä pohjalta kehitettiin uusi ryhmävasun ja tiimisopimuksen yhdistävä malli, joka otetaan käyttöön syksyllä 2025 pedagogisen suunnitelman osana. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien toteutusta syvennetään siten, että jokainen ryhmä tekee vähintään yhden konkreettisen havainnoinnin tai harjoituksen toimintakauden aikana. Mediakasvatussuunnitelman systemaattinen käyttö ja suunnittelu edellyttävät edelleen kehittämistä. Varhaiskasvatuksen pedanet sivuja kehitetään edelleen erityisesti huoltajille saatavilla olevan tiedon näkökulmasta (*mm. Varhaiskasvatuksen aloitusvaiheen käytännöt, asiakasmaksut*).

Johtopäätökset ja kehittämistoimenpiteet seuraavalle toimintavuodelle

Varhaiskasvatuksessa on onnistuttu vahvistamaan lapsilähtöisiä toimintatapoja ja kehittämään tuen rakenteita siten, että yksilölliset tarpeet huomioidaan systemaattisesti. Pedagoginen kehittäminen, erityisesti erityisopettajien tuella, on vahvistanut arjen käytänteitä ja tukenut henkilöstön osaamista.

Kehittämistyön painopisteet kohdistuvat jatkossa vahvuuspedagogiikan yhtenäiseen käyttöön, vuorovaikutuksen arvioinnin jäsentämiseen sekä ryhmävasun ja tiimisopimuksen yhdistetyn mallin vakiinnuttamiseen. Lisäksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä konkretisoidaan kaikissa ryhmissä, mediakasvatuksen suunnitelmallisuutta lisätään ja varhaisen tuen prosesseista viestimistä selkeytetään huoltajille.

Seuraavalla toimintakaudella otetaan käyttöön Valssi-laadunarviointijärjestelmän ensimmäinen arviointiprosessi, ja arviointityö etenee kuntatasolta yksilötasolle kehittävän arvioinnin periaatteiden mukaisesti. Työn suunta pysyy lapsen, henkilöstön ja perheiden hyvinvoinnin edistämässä.